

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/138/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201485
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8522201485.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XXX, C. D., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, dieťa rodičov: matky - E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XXX C. D. a otca - E. B., F. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XXX, C. D., v konaní o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/9/2021-26 zo dňa 7.7.2021 vo výroku o výživnom pre mal. dieťa tak, že toto výživné zo strany matky mal. dieťaťa E. B., nar. XX.XX.XXXX z v y š u j e pre mal. A. B., nar. X.X.XXXX na sumu 32,11 eur mesačne a zo strany otca mal. dieťaťa E. B., nar. X.X.XXXX z v y š u j e výživné pre mal. A. B., nar. X.X.XXXX na sumu 32,11 eur mesačne, ktoré výživné sú obaja rodičia povinní uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho - ktorého mesiaca vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Prešov, Požiarnická 3, Prešov počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 10.11.2022 začal súd z úradnej povinnosti konanie o zvýšení výživného pre mal. dieťa z dôvodu ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, pretože naposledy bolo o výživnom pre mal. dieťa rozhodnuté Okresným súdom Stará Ľubovňa rozsudkom č. k. 4P/9/2021-26 zo dňa 7.7.2021 a odvtedy došlo v zmysle Zákona o rodine k zvýšeniu sumy minimálneho výživného.

2. Súd uznesením č. k. 4P/138/2022-11 zo dňa 4.1.2023 ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni /ďalej ÚPSVaR/.

3. Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci nariadil pojednávanie. Rodičia mal. dieťaťa sa na pojednávanie nedostavili, predvolanie na pojednávanie mali riadne a včas vykázané, preto súd vo veci pojednával v zmysle ust. § 180 CSP a § 33 CMP v ich neprítomnosti.

4. Na pojednávaní kolízna opatrovníčka uviedla, že zdravotný stav mal. A. je naďalej taký, že vyžaduje starostlivosť rodiny. Rodičia opakovane uvádzajú, že sa nevedia o svoje dieťa postarať, ani malú nenavštevujú, nevolajú jej. Výživné platia sporadicky ako im vyjde. K decembru majú obaja rodičia dlh po 489,04 eur a v súčasnosti sa nachádzajú v Anglicku. Naposledy bolo telefonované s pánom B. 7.2., ktorý uviedol že si hľadá prácu a že manželka je doma s ich synom.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s obsahom predmetného spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/9/2021-26 zo dňa 7.7.2021 súd naposledy rozhodol o výške výživného pre mal. dieťa sumou 30,- eur mesačne.

6. Z listinných dôkazov v spise - správy ÚPSVaR v Starej Ľubovni zo dňa 7.2.2023 vyplýva, že maloleté dieťa bolo umiestnené dňa 7.2.2023 do DD, Požiarnická 3, Prešov na základe uznesenia o neodkladnom opatrení Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní 4P/66/2017, ktoré bolo vykonateľné 20.06.2017, právoplatné 8.7.2017. Následne v konaní 4P/75/2017 dňa 30.10.2017 bolo rozhodnuté o uložení výchovného opatrenia za účelom sanácie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2017. Dňa 15.05.2018 bola podaná správa o účelnosti výchovného opatrenia. Následne tunajší úrad podal návrh na Okresný súd v Starej Ľubovni na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej A.. Súd tomuto návrhu vyhovel rozsudkom č.k. 4P/68/2018 zo dňa 22.10.2018. Ústavná starostlivosť sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny, Požiarnická 3, Prešov. Bytové podmienky rodičov na adrese B. XXX sú nezmenené. Rodina naďalej býva v murovanom dome, kde obývajú jednu miestnosť, ktorá je zariadená funkčným nábytkom - obývacia stena, rohový rozkladací gauč, stôl, stoličky, obývacia stena, piecka na tuhé palivo, televízor. V domácnosti je aj WC. Hygiena domácnosti bola počas sociálneho šetrenia na postačujúcej úrovni. Cieľ plánu soc. práce s rodinou dieťaťa A. B. bol od jej umiestnenia v zariadení na výkon rozhodnutia súdu zameraný na úpravu rodinných a sociálnych pomerov. Vzhľadom na to, že sanácia bola neúspešná a dieťa kvôli zdravotnému postihu nechápe význam náhradne rodinnej starostlivosti, bude dlhodobým cieľom kompenzácia zdravotného stavu dieťaťa. Maloletá A. prešla vstupnou diagnostikou v CDR Prešov.

Z lekárskeho vyjadrenia vyplýva, že ide o dieťa s vrodenou laryngotracheomaláciou, chronickou respiračnou insuficienciou, recidivujúcou pravostrannou bronchopneumóniou, stenózou pravého horného bronchu, defektom predsieňovej priehradky, vrodeným nenádorovým névusom chrbta, podozrením na cystickú fibrózu. Podľa uvedenia CDR Prešov od poslednej podanej správy sa v celkovom stave maloletej A. takmer nič nezmenilo. Vo svojej správe zo dňa 03.02.2023 zariadenie uvádza, že psychomotorický vývin dieťaťa značne zaostáva a v porovnaní s predchádzajúcim obdobím možno hovoriť o stagnácii. Dieťa na úrovni II. trimenonu. Progres je možné pozorovať v jemnej motorike. Taktiež prostredníctvom rehabilitácií sa fyzioterapeut snaží o elimináciu vysokej svalovej flexibility. Intenzívna práca fyzioterapeuta podporuje malé zmeny v psychomotorickej oblasti, ktoré sú dieťaťa považované za veľmi prínosné a podporujúce kompenzáciu výrazného deficitu v psychomotorickej oblasti. Jedná sa o viacnásobne ťažko zdravotne postihnuté dieťa, kde nemožno predpokladať významný progres alebo zmenu v jeho psychomotorickej oblasti. Je potrebné s dieťaťom pracovať, snažiť sa o elimináciu regresu vo vývine a podporovať jednotlivé zložky v psychomotorickej oblasti.

V správe zariadenie uvádza, že dňa 07.04.2022 maloletá A. absolvovala diagnostické psychologické vyšetrenie v Centre špeciálne – pedagogického poradenstva Lipany so záverom: A. je dieťa s viacnásobným ťažkým zdravotným postihnutím – základná dg. DMO, susp. Neurodegeneratívne ochorenie CNS, Vrodená laryngomalácia, zavedená tracheostómia, Inkontinencia 3. stupňa. U dieťaťa čiastočná mobilita – vie sa posúvať po bruchu podpieraním lakťov, pretáča sa, v sede sa samostatne neudrží, očný kontakt vytvorí. Veľmi dobre sa adaptovala na školské prostredie, v sociálnom kontakte pozitívne naladená. Zariadenie tiež uvádza, že A. sa samostatne neposadí a nesedí. Zdravotný stav maloletej je t. č. stabilizovaný, medikamentózne korigovaný naďalej vyžaduje zvýšenú starostlivosť (pravidelné odsávanie a laváž TSCH kanyly, pravidelné podávanie liekov, rehabilitáciu a pravidelné kontroly v odborných ambulanciách, hygiena, obliekanie, kŕmenie (PEG) aj mobilita), mal. dieťa je plienkované, naďalej odkázané na celodennú ošetrovateľskú starostlivosť.

Podľa uvedenia CDR Prešov od poslednej podanej správy rodičia maloletej A. nenavštívili, ani sa telefonicky nezaujímali o jej zdravotný stav. Vyživovaciu povinnosť si aktuálne plnia nepravidelne. Zariadenie eviduje k 31.12.2023 dlh na výživnom od matky vo výške 489,04 Eur a od otca taktiež 489,04 Eur.

Matka mal. dieťaťa E. B. je nezamestnaná, príležitostne brigadovala (od mája 2022 do augusta 2022) v Anglicku. Aktuálne nepracuje, zabezpečuje starostlivosť mal. deťom.

Otec maloletej A. E. B. je živnostník, príležitostne pracuje v oblasti stavebníctva. Aktuálne si hľadá v Anglicku prácu. Rodičia pri poslednom pohovore dňa 24.01.2023 uviedli, že boli v Anglicku aj s deťmi od 05.05.2022. Maloletá E. tam navštevuje školu. Dňa 16.12.2022 sa údajne vrátili na Slovensko a plánujú znova v januári 2023 odcestovať do zahraničia aj s mal. deťmi (predpokladaný termín odchodu je 27.01.2023).

Rodičia uviedli, že nepoberajú žiadne sociálne dávky na Slovensku a ani v zahraničí. Matka uviedla, že v Anglicku od mája do augusta 2022 pracovala na zmluvu v oblasti mäsiarstva. Nepracovala však

každý deň. Príjem bol podľa jej uvedenia 75 Libier na týždeň. Otec je samostatne zárobkovo činná osoba v oblasti stavebníctva. Pracoval v Anglicku príležitostne od 05.05.2022 do 11.10.2022. Obaja rodičia uvádzajú, že sa s mal. A. nekontaktujú a výživné uhrádzajú podľa príjmu.

Tunajší úrad poskytol rodičom sociálne poradenstvo zamerané na povinnosť rodičov uhrádzať výživné na mal. dieťa. Rodičia naďalej uvádzajú, že o mal. A. sa nedokážu postarať z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia, poukazujú aj na to, že nemajú vyhovujúce bytové podmienky pre poskytovanie osobnej starostlivosti maloletej

Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

7. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit. zák. ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

8. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

9. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zvýšenie výživného zo strany rodičov mal. detí z toho dôvodu, že doposiaľ určené výživné nezodpovedá zákonnej výške minimálneho výživného.

10. V zmysle zákona o rodine každý rodič je povinný, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších predpisov. Táto suma sa každý rok k 01. júlu mení, z čoho vyplýva, že dochádza aj k zmene výšky minimálneho výživného. Stanovená minimálna výška výživného t. č. činí sumu 32,11 eur.

Ide o minimálnu výšku výživného určenú zákonom o rodine, t. j. výšku, v ktorej je každý rodič mal. dieťaťa povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Rodičia nepoberajú žiadne sociálne dávky na Slovensku a ani v zahraničí. Matka v Anglicku od mája do augusta 2022 pracovala na zmluvu v oblasti mäsiarstva. Nepracovala však každý deň. Príjem bol podľa jej uvedenia 75 Libier na týždeň. Otec je samostatne zárobkovo činná osoba v oblasti stavebníctva. Pracoval v Anglicku iba príležitostne od 05.05.2022 do 11.10.2022.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd rozhodol o zvýšení výživného tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, s poukazom na cit. zákonné ustanovenia.

11. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Kolízny opatrovník - ÚPSVaR sa po vyhlásení tohto rozsudku výslovne vzdal práva podať voči nemu odvolanie, čo potvrdil svojím podpisom do zápisnice súdu.